

Simai Mihály

A fekete fáklya

gyűlölet fekete fáklya
fölobogsz éjjellel a déli
sugárutakon
házzól-házra
döngnek a köveken veled
kiégett-arcú szén-szemű szurok-
vérű vén betlehemesek
nézem a konok sietést
hallgatom a vad éneket
hát mégis
mindéig
van aki
sorsát benzinnel megöntözi
s úgy gyújtja föl magát veled
fekete fáklya gyűlölet

Baka István

Tó-szoknya

Tó-szoknya, rétek derekán
ringó, te, belédkap a szél,
sóvárgó szemek — néz a fákról
fodraidra ezer levél.

Eső ha volnék, millió
ujjammal nyúlhatnék alá,
rengő, te, tükröképeket
vénné ne ráncold legalább!

Jaj, látom mélyedben halak
asszonycomb-villanásait,
beugrom — hínárszörzetű
öled bár halálra szorít.

Petőczy Éva

Ivan Mestrovic két szobrára

I. KONTEPLACIÓ

A gondolat súlyától
meghajlik konty-glóriás fejed.
Rádzárult magányod szégyene,
Elárvult öled mélyén a zene
Elhallgatott.
Neked, nekem, nekünk
A töprengés kegyetlen kegyelme
Megadatott.

II. PIETA

Bordái hurján
Motoz a végtelen,
Mégis védtelen
Férfi-gyermek.
Karjában földi anyának
Elébeszunnyad a feltámadásnak.

Katona Judit

Szegények karácsonya

Anyám-angyal, angyalom édes,
álmok mögül figyellek téged.
Két szárnyas kezéd most is látom
a függönyön túl s túl a halálon.
Arcod pirul, kezéd igazgat,
fáról törti gallyra cukrot aggat,
éhes szájaknak súgva számol,
négyfele négy jajt tör magából.
Várakozó szemünk a csillag,
száll az édes sültkrumpliillat,
fagy karma nő, ma mégse fázunk
van ölnyi fánk és vacsorázunk,
de zölden hajt a dal, de szépen!
Isten-fla mi vagyunk, négyen,
megszülettünk-jászol az este-
békességre és szeretetre,
s míg borzas fejünk álomba fárad,
sok dolga akad,
könnye apad
anyám-angyainak, Máriának.

Andrássy Lajos

Örökhagyó

ha elpusztulnék mielőtt a dolgom
bevégezhetném tisztességgel; kérem
higgyétek el hogy nem a vézna szellemem
de roncs hüvelyke volt oka: keloncom"

tudom: alig több amit adtam
eddig mint töretlen hitem
magammal én ennyit se hoztam
örököm nem volt ennyi sem!

testámentumként csak a munkát
harcot reményi és gondokat
kaphattam — s példát: mindig járjon
emelt fővel a gondolat!
gyermekként ért a tűzkeresztiség
s hitem se kaptam ingyen ott:
törvénysértések földre vertek
s rámtaposták a Csillagot!
felálltam mégis: égrelektem
szívemet: lenne jel s remény!...
s úgy osztanám hitem: ne vesszen
sz.krája sem — de mint a fény
terjedjen! ma már ne lehessen
élni enélkül itt! tudom
mit adhat ez! — én megfizettem:
behozhatatlan múltamon
professziót későn szereztem
tanítani! — hát legalább
e jussal biztosabb jövőbe
törjétek utat ti tovább...

tudom én: nem sok amit adtam
dehát mindenemet adom
örökül én ennyit se hoztam
s ahhoz képest már szép vagyok.

Juhász Gyula

Karácsonyi óda

Csöndes éj, és csöndes a világ is,
Caesar Augustus aranyos mosollyal
Zárta be Janust, Mars fegyvere rozsdás:
Béke a földön.

Hallgat a germán, és hallgat a pártus,
Néma az indus, és néma a hellén,
Herkules távol oszlopa se rendül,
Thule se mozdul.

Már az aranykor új eljövétének
Hírnökelt, a szomorú szibillát,
S a szűzi Virgilt földi földi sír és
Hír koszorúja.

S messzi mezőkön nyájakat őrző
Pásztori népek nézik a derengő
Új csillagot, mely aranyát előnti
Jászoli almon,

Hol mosolyogva és fázva az éjben,
Szökehajú és szelíd anya keblén,
Most mutatod meg magad a világnak.
Isteni gyermek!
1910.

József Attila

Betlehem

A gyolcs ködökbe puha varjak ülnek,
csüggedt borókán fészkel a homály.
Tömpe szobácska veri földjére dűnek
két botos pásztor és három király.
Az asszony leszáll a kamrai létrán, —
Mennyből az angyal! — zeng őt atyafi.
Az öreg kapás az ólban ganét hány,
kántálva sírnak lompos tyúkjai.
Fagyos szalmában sáros krumpli gubbaszt,
borostás állal komorul a zsupp
s fodor leveske szaga áraszt vigaszt,
mely a danával mennyezetre fut,
Jézus, kinek szállása sárga irka,
heverő papírbarmok közt örül
s a tűz fényénél a jámborok mintha
ugrándoznának a jászol körül.
De ez nem igaz. Zsellér-szalmát hajszol
az úri szél és gözlik a magyar
s a két pásztor fonott kalácot majszol
s a három király pálinkát nyakal.